

Koulutuksen lainsäädäntö

(Annika Hongiston kokooma)

Perusopetuslaki ja asetus

Lukiolaki ja asetus

Julkisuus ja tietosuoja opetustoimessa

Perusopetuslaki ja asetus

- Lain säätää aina eduskunta, asetuksen yleensä alempi viranomainen (Opetusministeriö)
- Laki ja asetus on velvoittava = on noudatettava

Perusopetuslaki:

- Soveltamisala
- Opetuksen tavoitteet
- Kunta opetuksen järjestäjänä
- Muut opetuksen järjestäjät
- Opetus
- Arviointi
- Työaika
- Oppivelvollisuus sekä oppilaan oikeudet ja velvollisuudet
- Aamu- ja iltapäivätoiminta
- Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Asetus:

- Opetus ja työaika
- Oppilaan arviointi
- Oppilaan oikeusturva
- Erinäiset säännökset
- Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Soveltamisala ja tavoitteet:

- Laissa säädetään perusopetuksesta ja oppivelvollisuudesta
- Opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja taitoja
- Opetuksen tulee edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa ja turvata riittävä yhdenvertaisuus koulutuksessa koko maan alueella

Kunta opetuksen järjestäjänä/ muu opetuksen järjestäjä

- Kunnalla on velvollisuus järjestää perusopetusta oppivelvollisuusikäisille ja esiopetusta
- Koulupaikka ja matkat määritellään
- Rekisteröity yhteisö tai säätiö: erityinen tarve oltava
- valtio

Opetus

- Perusopetuksen laajuus 9 vuotta
- Maahanmuuttajille järjestettävä valmistava opetus vastaa puolen vuoden oppimäärää
- Opetuskieli suomi tai ruotsi (saame, romani, viittomakieli)
- Opetuksen sisältö: oppiaineet ja tuntijako ja opetuksen valtakunnalliset tavoitteet

Arviointi

- Koulutuksen arviointi: opetuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta
- Oppilaan arviointi: pyritään ohjaamaan ja kannustamaan opiskelua sekä kehittämään oppilaan edellytyksiä itsearviointiin

Työaika

- Lukuvuosi alkaa 1.8. ja päättyy 31.7. Se on 190 työpäivää. Asetus ja koulutuksen järjestäjä määrittelevät tarkemmin työajat.
- Perusopetuksen oppilaan työmäärä saa olla enintään sellainen, että hänelle koulunkäyntiin, koulumatkoihin ja kotitehtäviin käytettävä aika huomioon ottaen jää riittävästi aikaa lepoon, virkistykseen ja harrastuksiin.

Oppivelvollisuus sekä oppilaan oikeudet ja velvollisuudet

- Suomessa vakituisesti asuvat lapset ovat oppivelvollisia. Oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna kun lapsi täyttää 7 vuotta ja päättyy kun perusopetuksen oppimäärä on suoritettu tai kun oppivelvollisuuden alkamisesta on kulunut 10 vuotta.
- On osallistuttava opetukseen tai muulla tavoin saatava perusopetuksen oppimäärää vastaavat tiedot
- Oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön
- Oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta
- Opetuksen maksuttomuus ja maksuton ateria

...oikeudet ja velvollisuudet

- Oppilaalla on oikeus oppilashuoltoon
- Yli 5 km koulumatka oikeuttaa maksuttomaan kuljetukseen (oma piiri)
- Tapaturman ja terveydenhuolto maksutonta

...oikeudet ja velvollisuudet

- Kurinpito:

- Oppilaan tulee osallistua opetukseen ja hänen on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti

Kurinpito

- Oppilas joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään 2 tunniksi tai hänelle voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen ovat kurinpitorangaistuksia

Kurinpito

- Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan taikka koulun järjestämästä tilaisuudesta.

Kurinpito

- Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käytöksen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi

kurinpito

- Kotitehtävänsä laiminlyönyt oppilas voidaan määrätä työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään.

kurinpito

- Ennen oppilaan määräämistä jälki-istuntoon, kirjallisen varoituksen antamista oppilaalle ja oppilaan määräaikaista erottamista on yksilöitävä toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Oppilaan huoltajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

kurinpito

- Jos oppilasta vastaan on meneillään syyte yleisessä tuomioistuimessa, ei häntä vastaan samasta syystä saa aloittaa tai jatkaa kurinpitomenettelyä.

Salassapito

- Opetuksen järjestämisestä vastaavien toimielinten jäsenet, koulun henkilöstö sekä opetusharjoittelua suorittavat henkilöt eivät saa luvattomasti sivullisille ilmaista, mitä he ovat koulutukseen liittyviä tehtäviä hoitaessaan saaneet tietää oppilaiden, henkilöstön taikka heidän perheenjäsentensä henkilökohtaisista oloista ja taloudellisesta asemasta

Julkisuus ja tietosuoja opetustoimessa

- Tiedot oppilaan ja opettajan terveydentilasta tai vammaisuudesta sekä tiedot henkilön elintavoista, harrastuksista, perhe-elämästä ja muista niihin verrattavista henkilökohtaisista asioista edellyttävät salassapitoa.

Tietosuoja....

- Oppilaita koskeva henkilötietojen käsittely tulee olla asiallisesti perusteltua oppilaitoksen toiminnan kannalta
- Esim. terveydentilaa ja koesuoritusten virheitä koskeva tieto on salassa pidettävää, tämä koskee myös tallentamatonta tietoa (asiakirja).

Tietosuoja...

- Myös sähköpostiviestit ovat asiakirjoja (viranomaisen asiakirjat ovat julkisia ellei toisin säädetä)
- Ehdoton salassapito koskee henkilökohtaisia oloja ja asioita
- Salassa pidettäviä asiakirjoja ovat oppilashuoltoa ja oppilaan opetuksesta vapauttamista koskevat asiakirjat, oppilaan ja kokelaan koesuoritukset, sekä oppilaan henkilökohtaisia ominaisuuksia koskevat sanalliset arviot

Tietosuoja....

- Kokeet eivät voi olla avoimessa jaossa, eivätkä oppilaat voi jakaa niitä toisilleen
- Käyttäytymisen sanallinen arviointi, missä käsitellään henkilökohtaisia ominaisuuksia on salassa pidettävää
- Osoitteita ja henkilötietoja ei saa luovuttaa ilman asianosaisen lupaa